

nea

Nederlandse
Emissieautoriteit

Jaarverslag 2013



Inhoud

Voorwoord Dorette Corbey en Marc Allesie	5
Emissiehandel: wat en waarom?	8
Hernieuwbare energie en brandstoffen: wat en waarom?	9
Over de NEa	10
EU ETS in 2013	14
ETS luchtvaart in 2013	22
Hernieuwbare energie en brandstoffen in 2013	26
Financiële verantwoording	30
Feiten en cijfers emissiehandel 2013	31
Feiten en cijfers uitvoering hernieuwbare energie en brandstoffen 2013	36
Bijlage: CO ₂ -emissiegegevens 2008-2013	38
Bijlage: NO _x -emissiegegevens 2005-2013	42



Voorwoord



Het jaar 2013 was vooral op het terrein van emissiehandel bijzonder turbulent, vooral waar het gaat om de politieke besluitvorming over versterking van het instrument.

Op 1 januari 2013 startte de nieuwe handelsperiode 2013-2020. Daarmee zijn belangrijke stappen gezet die de uitvoering van emissiehandel (EU ETS) binnen de EU harmoniseren en versterken. Veilen is de belangrijkste toewijzingsmethodiek geworden. De eisen aan monitoring en rapportage en aan verificatie en accreditatie zijn wettelijk vastgelegd in Europese verordeningen. Er zijn meer bedrijven onder de werkingssfeer van het EU ETS gebracht. Verder is een centraal Europees register geïmplementeerd. Ten slotte zijn er met het oog op fraudepreventie zwaardere eisen vastgelegd voor het openen van rekeningen in dat nieuwe register. Stuk voor stuk maatregelen die bijdragen aan versterking van het ETS.

Backloading

Toch bleek het grote overschot aan emissierechten in de markt, voor een deel veroorzaakt door de economische crisis in de afgelopen jaren, een belangrijk “prijddrukende” factor te zijn. Tegen die achtergrond was er in Brussel een felle discussie over de wenselijkheid van maatregelen om de effectiviteit van het EU ETS te vergroten. Uiteindelijk mondde dat uit in een besluit om in 2014-2016 minder emissierechten te veilen en die pas in 2019 en 2020 alsnog in de markt te brengen. Dit zogenaamde backloadingbesluit heeft in ieder geval bijgedragen aan een zeker herstel van de marktprijs van emissierechten en belangrijker nog, aan een herstel van vertrouwen in het systeem van emissiehandel.

Verdere versterking

In het eind 2013 afgesloten Energieakkoord is het ETS als hoeksteen van het klimaatbeleid benoemd en is afgesproken gezamenlijk aan verdere versterking van het instrument te werken. Het is goed om te zien dat er zowel op Europees als op nationaal niveau initiatieven zijn om het ETS krachtiger te maken.

Dat laatste is ook nodig, want om de klimaatambities van de Europese Unie en het Nederlandse kabinet te realiseren, zal een vergroting van de effectiviteit van het ETS nodig zijn. Het bestuur van de NEa verwelkomt dan ook de voorstellen rond klimaat, hernieuwbare energie en versterking van het ETS die de Europese Commissie begin 2014 gelanceerd heeft. De voorstellen laten zien dat de Commissie werk wil maken van een nog sterker ETS en aandacht heeft voor het borgen van de robuustheid en de effectiviteit van dit instrument. De NEa zal haar kennis van de praktijk en van de uitvoering inbrengen in de discussie over die voorstellen.

ETS werkt

Intussen kunnen wij niet anders concluderen dan dat de uitvoering van emissiehandel goed verloopt, dankzij de inzet van de NEa en dankzij de bedrijven die deelnemen aan ETS. Toewijzing van rechten, rapportage, monitoring, verificatie en naleving zijn op orde. Ook het beleid rondom hernieuwbare energie en brandstoffen staat. Brandstofleveranciers mengen biobrandstoffen bij en rapporteren over de aard, herkomst en duurzaamheid daarvan en over de broeikasgasprestaties. Dat geeft waardevolle inzichten die voor de beleidsmakers weer nuttig zijn.

Dialogoog

Het bestuur hecht veel waarde aan de dialoog met bedrijven die deelnemen aan het ETS of verplichtingen hebben op het terrein van hernieuwbare energie en brandstoffen. Die dialoog zetten wij ook in 2014 voort, op netwerkwerkdagen en in werkbezoeken. Wij zijn er van overtuigd dat de kennis van het klimaatbeleid die binnen de NEa aanwezig is, bij kan dragen aan verbetering van de wetgeving en de praktijk.

Dorette Corbey
Voorzitter bestuur



De regels van het Europese speelveld van EU ETS zijn dusdanig veranderd dat zowel de deelnemers als de NEa zich in 2013 gericht hebben op het zich eigen maken van de nieuwe spelregels. Ook de wijzigingen in de regelgeving rond Hernieuwbare energie en brandstoffen liepen als een rode draad door het werk van de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) heen.

Nieuwe handelsperiode EU ETS

De Europese Commissie heeft voor de nieuwe handelsperiode 2013-2020 bewust gekozen voor verdere harmonisatie, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe verordeningen op het gebied van monitoring en rapportage en op het terrein van verificatie en accreditatie. Die wijzigingen in de regelgeving hebben ingrijpende gevolgen gehad voor de bedrijven, maar zeker ook voor de NEa. Het al in 2012 gestarte project om alle monitoringsplannen van de ruim 450 deelnemers aan het ETS te valideren, is voortgezet en de afronding ervan wordt in de loop van 2014 voorzien. Verder is er, mede met behulp van informatiebijeenkomsten, veel aandacht besteed aan voorlichting over de nieuwe

regelgeving op het vlak van meldingen. Met name de vereisten aan meldingen van groei en krimp van de capaciteit van inrichtingen met gevolgen voor de toewijzing van gratis emissierechten zijn meer complex geworden.

ETS luchtvaart

Bijzondere aandacht vroeg ook het politiek gevoelige dossier van ETS luchtvaart. Ondanks het late tijdstip dat de Europese Commissie nog wijzigingen in de regelgeving doorvoerde om de scope van die regelgeving te beperken tot intra-Europese vluchten, was de naleving op de deadline van 30 april 2013 erg hoog: slechts één commerciële luchtvaartmaatschappij heeft niet aan de wettelijke verplichtingen voldaan. Ruim 99,8 % van de uitstoot van intra-Europese vluchten is vereffend door het inleveren van emissierechten. In Europees verband is besloten de handhaving uit te stellen op luchtvaartmaatschappijen die niet alle verplichtingen over 2012 hebben nageleefd, in afwachting van de resultaten van de internationale ICAO-bijeenkomst over de toekomst van emissiehandel in deze sector in september 2013. De NEa heeft deze Europees afgestemde lijn gevolgd en heeft de handhaving inmiddels weer ter hand genomen.

Hernieuwbare energie en brandstoffen

De NEa schaaft op dit dossier nog steeds op twee borden: uitvoering van de huidige wet- en regelgeving en, parallel hieraan, het bijdragen aan het nieuwe, vereenvoudigde en robuustere uitvoeringskader dat vanaf 2015 in werking zal moeten treden. Wat de uitvoering van de huidige wet- en regelgeving betreft, is de jaarafsluiting over 2012 goed verlopen. Nagenoeg alle bedrijven hebben hun biobrandstoffenbalansen op

tijd ingeleverd. Op basis van die gegevens van de bedrijven heeft de NEa voor de tweede keer de Rapportage Naleving Jaarverplichting hernieuwbare energie vervoer en brandstoffen luchtverontreiniging gepubliceerd. Daarnaast is een overzicht gemaakt van de aard, herkomst en duurzaamheid van de grondstoffen die gebruikt zijn door de individuele bedrijven die fysiek bijmengen.

Medio 2013 zijn wat betreft het nieuwe uitvoeringskader de belangrijkste inhoudelijke elementen vastgesteld en heeft het ministerie van IenM de uitwerking daarvan in wet- en regelgeving ter hand genomen. De NEa is vooral aan de slag gegaan met het opstellen van het programma van eisen voor de bouw van een register Hernieuwbare energie vervoer. De bouw van dat register is begin 2014 gestart.

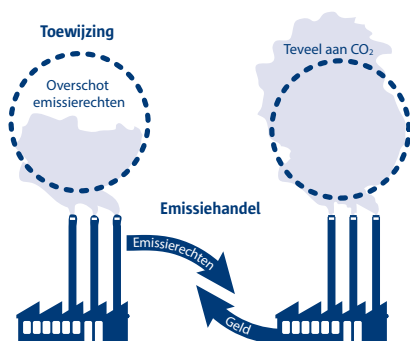
In dit jaarverslag wordt uitgebreid ingegaan op de activiteiten die ik hierboven heb samengevat en wordt beschreven welke resultaten behaald zijn. Verder vindt u een financieel overzicht van de baten en lasten van de NEa in 2013. In de bijlage vindt u de NO_x-emissiegegevens vanaf 2005 tot aan 2013, het laatste jaar dat NO_x-emissiehandel in werking was. Daarnaast krijgt u inzicht in de meest actuele CO₂-emissiegegevens over 2013 afgezet tegen de cijfers van de vorige handelsperiode.

Marc Allessie
Directeur

Emissiehandel: wat en waarom?

Met emissiehandel zet de overheid een flexibel beleidsinstrument in om de uitstoot van schadelijke broeikasgassen, zoals CO₂ (koolstofdioxiden) en N₂O (lachgas), kosteneffectief te verminderen en zo de doelstellingen van de Europese richtlijn emissiehandel en het Kyoto-protocol te behalen. Nederland kent naast CO₂-emissiehandel (EU ETS) ook een emissiehandels-systeem voor NO_x (stikstofoxiden). Dit systeem is vanaf 1 januari 2014 beëindigd. Op pagina 25 kunt u meer lezen over de beëindiging van NO_x-emissiehandel.

Hoe werkt emissiehandel?



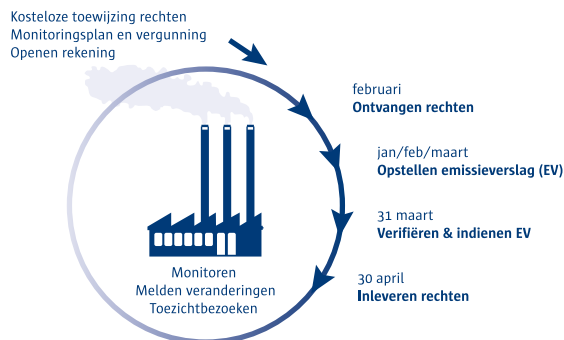
Emissiehandel - of eigenlijk: de handel in emissierechten - is de handel in emissieruimte: het recht om een bepaalde hoeveelheid schadelijke gassen uit te stoten. Deelnemers aan EU ETS zijn met name grote industriële bedrijven, energiecentrales en luchtvaartmaatschappijen. Een bedrijf dat deelneemt krijgt per jaar een hoeveelheid emissierechten gratis toegewezen of moet deze via veilingen verkrijgen. Wanneer er in een jaar meer uitgestoten wordt dan er rechten zijn ontvangen, moet het bedrijf extra rechten bijkopen. De uitstoot kan ook meevallen. Als het bedrijf bijvoorbeeld heeft

geïnvesteed in reductiemaatregelen, is de uitstoot mogelijk lager, waardoor het rechten overhoudt en deze kan verkopen. Bedrijven kunnen dus een afweging maken wat het meest kostenefficiënt is: investeren in schonere technologie of (extra) emissierechten kopen.

Verplichtingen deelnemers EU ETS

Bedrijven die vallen onder de reikwijdte van het EU ETS moeten een emissievergunning aanvragen, in een monitoringsplan onderbouwen dat ze in staat zijn hun uitstoot goed te bepalen en een rekening openen in het register. De NEa stort op deze rekening (in de meeste gevallen) de gratis toewijzing. Die hoeveelheid is gebaseerd op historische productiecijfers.

Nalevingscyclus emissiehandel

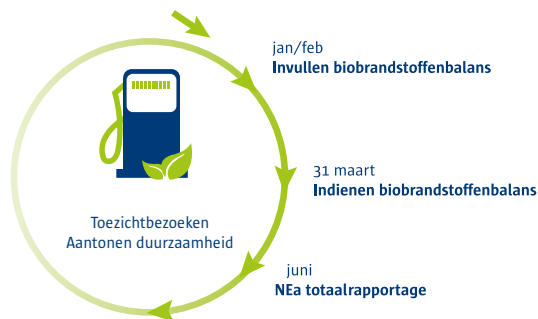


Elk voorjaar rapporteren deelnemende bedrijven in een emissieverlag de uitstoot van het afgelopen jaar bij de NEa en moeten zij voldoende emissierechten inleveren om de uitstoot te vereffenen. Verder moeten bedrijven allerlei veranderingen die gevolgen hebben voor het monitoringsplan of de gratis toewijzing aan de NEa melden.

Hernieuwbare energie en brandstoffen: wat en waarom?

Volgens Europees beleid moet de inzet van hernieuwbare energie in de vervoerssector worden vergroot en de uitstoot van broeikasgassen in de keten van productie tot en met gebruik van de brandstoffen worden verminderd. Een toenemend deel van de transportbrandstoffen die bedrijven aan de markt leveren moet daarom hernieuwbaar zijn. Hierover gaan de Europese richtlijnen voor Hernieuwbare Energie (RED) en Brandstofkwaliteit (FQD), die zijn geïmplementeerd in Nederlandse wet- en regelgeving.

Nalevingscyclus hernieuwbare energie en brandstoffen



NEa rapportage - per bedrijf

Jaarverplichting Regeling hernieuwbare energie vervoer

Bedrijven moeten volgens de Regeling hernieuwbare energie vervoer jaarlijks rapporteren over de hoeveelheid benzine, diesel en biobrandstoffen die zij leveren aan het Nederlandse wegvervoer en mobiele machines. Daarnaast moeten zij rapporteren over het aandeel dat

uit hernieuwbare energie bestaat: in 2013 moest dat 5% zijn. Voor het voldoen aan deze jaarverplichting worden in de praktijk vooral vloeibare biobrandstoffen bijgemengd in benzine en diesel. Bedrijven kunnen hun overprestatie verkopen aan andere bedrijven in de vorm van biotickets. De aankopende partijen kunnen de biotickets gebruiken om op administratieve manier aan hun jaarverplichting te voldoen.

Aantonen duurzaamheid

Biobrandstoffen mogen alleen meetellen voor naleving van de jaarverplichting Hernieuwbare energie vervoer wanneer de duurzaamheid van de biobrandstof is aangetoond. Alle schakels in de aanvoerketen moeten daarvoor gecertificeerd zijn onder een door de Europese Commissie erkende systematiek (duurzaamheidssysteem). Bedrijven die fysiek biobrandstoffen bijmengen, moeten rapporteren over de aard, herkomst en het duurzaamheidssysteem van de ingezette biobrandstoffen.

Rapportageplicht Regeling brandstoffen luchtverontreiniging

Brandstofleveranciers moeten volgens de Regeling brandstoffen luchtverontreiniging jaarlijks aan de NEa rapporteren over de uitstoot van broeikasgassen in de keten van de geleverde brandstoffen. Dit gaat om alle brandstoffen die worden geleverd aan het wegverkeer, mobiele machines en de binnenvaart (inclusief pleziervaartuigen).

Over de NEa

De Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) borgt als onafhankelijke uitvoeringsorganisatie de realisatie van nationale doelstellingen op het terrein van klimaat en hernieuwbare energie.

De NEa kiest consequent voor een aanpak die rust op 3 pijlers:

Informereren en faciliteren; de NEa ondersteunt bedrijven met voorlichting en hulpmiddelen in het naleven van hun verplichtingen.

Controleren en handhaven; de NEa toetst of bedrijven hun verplichtingen naleven en treedt handhavend op wanneer nodig.

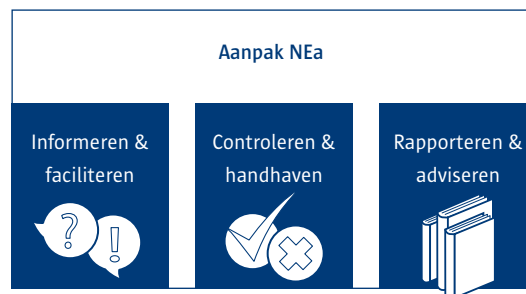
Rapporteren en adviseren; de NEa benut haar kennis en ervaring om als onafhankelijke autoriteit de overheid en andere betrokkenen over behaalde resultaten, uitvoeringsconsequenties en relevante ontwikkelingen te informeren.

Taken van de NEa in 2013:

- Verlenen en actualiseren van emissievergunningen;
- Toewijzen en verlenen van emissierechten;
- Beheren van het EU- en het NO_x-register;
- Veiler van emissierechten;
- Toezien op de naleving van de regelgeving op het gebied van emissiehandel en hernieuwbare energie en brandstoffen;
- eventueel opleggen van sancties.

Thema's waarbinnen de NEa haar taken uitvoert zijn:

- Emissiehandel voor de industrie- en energiesector (ETS stationair);
- Emissiehandel voor de luchtvaartsector (ETS luchtvaart);
- Hernieuwbare energie en brandstoffen (HEb).



Figuur: Aanpak NEa

De NEa bestaat vanaf 2014 uit de volgende taakvelden:

Monitoring en Toewijzing (M&T)

Het taakveld Monitoring en Toewijzing (M&T) behandelt vergunningaanvragen en meldingen en beoordeelt daartoe monitoringsplannen van deelnemers aan het EU ETS. Daarnaast voert M&T de berekeningen uit voor de gratis toewijzing van emissierechten aan bedrijven en luchtvaartmaatschappijen die deelnemen aan CO₂-emissiehandel; dit gaat om berekeningen voor het nationaal toewijzingsbesluit en aanvragen uit de nieuwkomersreserve.

Registers en Marktintegriteit (R&M)

Het taakveld Registers en Marktintegriteit (R&M) beheert het Nederlandse deel van het Europese CO₂-register en werkt aan de bouw van het register Hernieuwbare energie vervoer, dat in 2015 in gebruik wordt genomen. Ook zet R&M zich in voor integere markten in emissierechten en hernieuwbare brandstofeenheden, in samenwerking met externe partijen.

Toezicht en Handhaving (T&H)

Het taakveld Toezicht en Handhaving (T&H) houdt toezicht op de aan EU ETS en Hernieuwbare energie en brandstoffen deelnemende bedrijven en handhaaft als dat nodig is. De inspecteurs van de NEa bezoeken ieder jaar bedrijven om te controleren of deze hun uitstoot bepalen en rapporteren volgens het monitoringsplan en of bedrijven hun (bio)brandstofstromen correct rapporteren.

Bedrijfsvoering (BV)

Het taakveld Bedrijfsvoering (BV) is de spil van de organisatie. BV ondersteunt en adviseert het management en de inhoudelijke taakvelden. Dit doet zij op het gebied van financiën, personeelszaken en communicatie.

Projecten- en Procesondersteuning (PPO)

Het taakveld PPO is verantwoordelijk voor de (administratieve) ondersteuning van de gehele NEa en met name van de primaire processen binnen de taakvelden. Daarbij gaat het om de dagelijkse ondersteuning van het management en om de project- en procesondersteuning van de NEa als geheel. Ook het secretariaat en het archief maken deel uit van de PPO.

Helpdesk NEa

De medewerkers van de Helpdesk NEa bieden bedrijven ondersteuning bij het gebruik van de registers en beantwoorden alle vragen die bedrijven hebben over emissiehandel en hernieuwbare energie en brandstoffen.

Internationale samenwerking

Emissiehandel en hernieuwbare energie en brandstoffen zijn grensoverstijgende onderwerpen. Niet alleen is een groot deel van de regelgeving internationaal, ook de uitvoering is in toenemende mate door de EU en VN bepaald. Nationale doelstellingen op het gebied van klimaat en energie zijn beter te realiseren in internationaal en geharmoniseerd verband. Daarom zet de NEa zich in voor internationale samenwerking en kennisopbouw om emissiehandel effectiever te maken en de uitvoering van de regelingen voor Hernieuwbare energie met partnerorganisaties in de EU af te stemmen.

In 2013 heeft de NEa deelgenomen aan diverse werkgroepen van de EU en de VN op het gebied van monitoring, luchtvaart en het register. Voor Hernieuwbare energie is de NEa actief in het zogenaamde REFUREC, het Europese platform van uitvoeringsorganisaties. Op het gebied van kennis delen werkt de NEa nauw samen met het International Carbon Action Partnership (ICAP), een internationaal forum van overheden die emissiehandel hebben ingevoerd. Vorig jaar heeft de NEa presentaties verzorgd in ICAP-bijeenkomsten in Istanbul, in de door het ministerie van IenM gesponsorde Training Course in Beijing, en in de Summer School in Rotterdam. Verder heeft de NEa een internationale overheidsdelegatie ontvangen en deel laten nemen aan een inspectiebezoek.

Bestuur van de NEa

Het bestuur is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Dit betekent dat het bestuur de besluiten neemt die met de aan de NEa opgedragen wettelijke taken samenhangen, en daarbij onafhankelijk van de politiek beslist. Het bestuur wordt daarbij ondersteund door het agentschap NEa, dat onderdeel vormt van het departement van Infrastructuur en Milieu (IenM).

Het bestuur bestaat uit een voorzitter en drie leden, die door de Staatssecretaris van IenM zijn benoemd:

- Dorette Corbey (voorzitter)
- Elfrieke van Galen
- Cees de Visser
- Ton Hoff

Evaluatie bestuur

Het bestuur van de NEa heeft in 2013 in totaal 11 maal vergaderd, eenmaal is de vergadering gecombineerd met een bezoek aan een bedrijf. Begin 2013 heeft het bestuur de resultaten en conclusies van de eerste zelfevaluatie, die eind 2012 plaatsvond, vastgesteld. Daarnaast heeft er in 2013 voor de eerste keer een evaluatie plaatsgevonden van de Raamafspraken tussen het bestuur van de NEa, de coördinerend opdrachtgever vanuit het ministerie van IenM (de directeur Klimaat, Lucht en Geluid), de eigenaar van de NEa (de secretaris-generaal van het ministerie van IenM) en de directeur van de NEa. Tijdens die evaluatie bleek dat alle actoren tevreden waren over de samenwerking en dat geen aanpassing van de Raamafspraken nodig is. Wel zijn er nadere afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat de NEa op een zo efficiënt mogelijke manier verantwoording aan het ministerie van IenM aflegt. Verder is er geconstateerd dat het wenselijk is na te gaan hoe de binnen de NEa aanwezige kennis op het domein van EU ETS en Hernieuwbare energie en brandstoffen beter en breder kan worden benut.



Figuur: Organigram



EU ETS in 2013

Op 1 januari 2013 is de derde fase van het Europese systeem van emissiehandel (EU ETS) van start gegaan. De eerste fase startte in 2005 en werd de “pre-trading fase” genoemd. In fase twee werden verbeteringen aan het systeem doorgevoerd, deze liep van 2008 tot 2012. In de derde fase (2013-2020) zijn de regels meer geharmoniseerd en is veilen de belangrijkste methode van toewijzing van rechten geworden. De NEa is in het jaar 2013, net als in 2012, belast met het voorbereiden van de uitvoering voor de nieuwe periode. Monitoringsplannen moesten aangepast en getoetst worden aan nieuwe Europese regels en verificatie en accreditatie gebeurt nu EU-breed zoveel mogelijk op dezelfde manier. Daarnaast wordt ook de toewijzing van gratis emissierechten geharmoniseerd uitgevoerd.

Validatie monitoringsplannen

Alle bedrijven die vanaf 2013 deelnemen aan het EU ETS hebben een (nieuw) monitoringsplan opgesteld. In het monitoringsplan geeft het bedrijf aan op welke manier het zijn uitstoot bepaalt. De NEa heeft ook in 2013 nog veel monitoringsplannen getoetst aan de nieuwe Europese monitoringsregels. In totaal zijn in 2012 en 2013 ruim 400 emissievergunningen verleend of geactualiseerd. Het restant wordt in 2014 afgerond. De (her)validatie van de monitoringsplannen heeft geleid tot meer uniformiteit en grotere transparantie in de manier waarop het bedrijfsleven de broeikasgasuitstoot monitort.

Belangrijkste veranderingen

In de hele EU zijn er meer industriële activiteiten en broeikasgassen (N₂O en PFK's) onder het EU ETS gebracht; hierdoor zijn er veel nieuwe bedrijven aan het EU ETS gaan deelnemen, en moeten veel bestaande deelnemers meer uitstoot via het EU ETS vereffenen. Doordat de monitoringsregels uit de Europese Verordening Monitoring en Rapportage gelden voor de deelnemende bedrijven in alle EU-lidstaten, is met de validatie een nieuwe stap gezet richting verdere harmonisatie binnen Europa van de uitvoering van het EU ETS. De eisen aan de manier waarop bedrijven het verbruik en de eigenschappen van brandstoffen of materialen bepalen, zijn voor veel bedrijven veranderd. Daarnaast kregen bedrijven te maken met verplichte formats voor monitoringsplannen en emissieverslagen.

Verificatie en accreditatie

Op 1 januari 2013 is de Europese Verordening Verificatie en Accreditatie in werking getreden. Deze verordening moet ertoe bijdragen dat de verificatie van emissieverslagen in Europa zoveel mogelijk op dezelfde manier gebeurt. De verordening is voor de eerste keer van toepassing op het emissiejaar 2013.

Wederzijdse erkenning

In de verordening is het principe van wederzijdse erkenning van verificateurs vastgelegd. Dit betekent dat verificateurs die in een lidstaat zijn geaccrediteerd voor verificatie ook in een andere lidstaat aan de slag mogen. Dit maakt het extra belangrijk dat er in Europa een gelijke, geharmoniseerde aanpak is. De Europese Commissie heeft hiervoor aanvullende hulpdocumenten beschikbaar gesteld, waaronder een format voor het verificatierapport.

Europese Taskforce

Om een gelijke aanpak van de bevoegde gezagen voor het EU ETS verder te bevorderen is een Europese Task Force voor Accreditatie en Verificatie opgericht. De NEa is trekker van deze werkgroep. In de werkgroep wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de Europese verordening voor de rol van de verificateur.

Informatie-uitwisseling met accreditatie

Een belangrijke pijler van de verordening is de informatie-uitwisseling tussen bevoegde gezagen en accreditatie-instellingen. Er zijn verplichte momenten voor het overdragen van informatie. Om hierop goed voorbereid te zijn, is in 2013 het overleg tussen de NEa en de Raad voor Accreditatie geïntensiveerd.

Toewijzing emissierechten 2013-2020

In de derde fase is er veel veranderd op het gebied van toewijzing. Belangrijk voor de werking van het EU ETS is dat steeds meer rechten geveild worden en minder gratis toegewezen. De hoeveelheid gratis toegewezen rechten daalt flink vanaf 2013 naar 2020: van 50 naar 42 miljoen rechten per jaar. Verder heeft de wijzigingen-systematiek voor toewijzing veel aandacht van de NEa gevraagd. Dat begint bij voorlichting en werkt door tot in het toetsen van meldingen en het toezicht.

Kosteloze toewijzing in NTB

In het Nationaal Toewijzingsbesluit (NTB) is het aantal gratis emissierechten vastgelegd waar een bedrijf aanspraak op kan maken voor de derde handelsperiode. De NEa heeft deze hoeveelheid berekend op basis van Europese regels. Daarbij zijn benchmarks het uitgangspunt geweest, waarbij de meest efficiënte processen de basis zijn voor de berekening van het aantal gratis toe te wijzen rechten. De NEa heeft in 2013 de laatste stappen uitgevoerd om het NTB definitief vast te stellen. Hiervoor was zij, anders dan in voorgaande periodes, afhankelijk van de Europese Commissie (EC) en van wat er in de andere lidstaten gebeurt. De EC heeft een correctiefactor gepubliceerd die nodig is om het totaal aantal toegewezen emissierechten binnen het Europese uitstootplafond voor de industrie te houden. Deze factor heeft tot gevolg dat de eerder vastgestelde voorlopige gratis toewijzing met gemiddeld 12% wordt gekort over de jaren 2013-2020. Voor veel deelnemers aan EU ETS was dit een onverwachte tegenvaller.

Verlening van de rechten

De NEa heeft de administratieve procedure voor het herberekenen van de rechten en het opnieuw publiceren van het definitieve besluit relatief snel doorlopen. Hierdoor kon Nederland, als één van de eerste lidstaten,

op 19 december de gratis emissierechten voor 2013 storten op de rekeningen van de bedrijven.

Veranderingen in de toewijzing

In de derde handelsperiode kunnen veranderingen in de situatie van een bedrijf leiden tot een aanpassing van de hoeveelheid gratis toegewezen rechten. Bedrijven zijn verplicht deze veranderingen te melden bij de NEa. Omdat de regels complex zijn, heeft de NEa veel energie gestoken om het zo eenvoudig mogelijk te maken. In januari 2013 heeft de NEa hier voorlichting over gegeven tijdens een informatiebijeenkomst. Nadat het aangepast definitief NTB was vastgesteld, heeft de NEa de eerste meldingen kunnen afhandelen.

Controle gegevens

De NEa beoordeelt de aanvragen en berekent de toewijzing op basis van de aangeleverde gegevens. Controle van de juistheid van deze gegevens vindt ook achteraf plaats, dus nadat de gratis toewijzing is vastgesteld. In 2013 zijn tijdens toezichtsbezoeken de gegevens die door bedrijven zijn aangeleverd, vergeleken met de oorspronkelijke historische productie- en activiteitsgegevens. De inspecteurs die de controles uitvoeren hebben in 2012 en 2013 een opleiding gevolgd en zijn tijdens de eerste controlebezoeken begeleid door externe adviseurs.

Toezicht in de praktijk

Toezicht is een onmisbare schakel in het borgen van de betrouwbaarheid van emissiehandel. Inspecteurs vormen een belangrijk onderdeel van toezicht. In de praktijk betekent dit dat NEa-inspecteurs elk jaar, op basis van een risicogestuurde selectie, bedrijven op locatie bezoeken om het monitoringsplan, het emissieverslag en de gegevens die ten grondslag liggen aan de gratis toewijzing aan de werkelijke situatie te toetsen. Zo fungeren de inspecteurs als de 'oren en ogen' van de NEa. Voorafgaand aan het bedrijfsbezoek doet een inspecteur een uitgebreide bureaustudie om alvast aandachtspunten voor de inspectie te bepalen. Dit kan

bijvoorbeeld gebeuren op basis van meldingen, trends in de emissieverslagen, of andere signalen van binnen of buiten de NEa. Tijdens het bedrijfsbezoek spreekt de inspecteur eventueel geconstateerde afwijkingen van de regelgeving door en licht hij zonodig specifieke regels nader toe. Als er afwijkingen van de emissievergunning of emissiewetgeving worden geconstateerd, bespreekt de inspecteur dit door met het bedrijf. Bij constatering van overtredingen worden hierover strikte afspraken gemaakt en kan de NEa besluiten tot het inzetten van handhaving.

Feiten en cijfers toewijzing 2013

Ruim

371 miljoen

emissierechten zijn gratis toegewezen aan 510 installaties

Ruim

700 pagina's

aan wetgeving en ondersteunende guidance documenten van de Europese Commissie

**15 zienswijzen,
20 beroepsschriften**

ingediend naar aanleiding van het Nationaal toewijzingsbesluit

Veilingen

Met ingang van de derde handelsperiode is veilen de standaardmethode voor het toewijzen van emissierechten. Jaarlijks stijgt de hoeveelheid rechten die via veilen toegewezen wordt. Nederland veilt zijn emissierechten op het gezamenlijke veilingplatform van de EU. In 2013 heeft Nederland 30,5 miljoen rechten geveild met een opbrengst van meer dan € 134 mln.

NEa als veiler

De NEa is aangewezen als veiler van emissierechten. Omdat Nederland meedoet aan het Europese veilingplatform betekent dit in de praktijk dat de NEa het verloop van de veilingen volgt en de ontvangst van de veilingopbrengsten voor Nederland controleert. Meer informatie is te vinden in het NEa-jaarrapport “Veilingen emissierechten 2013” dat op de website van de NEa te vinden is.

Veilingopbrengst Nederland

	Aantal rechten	Opbrengst (€)	Gemiddelde veilingprijs (€)
1 ^e kwartaal	7.974.000	35.903.790	4,50
2 ^e kwartaal	7.974.000	30.513.840	3,83
3 ^e kwartaal	7.201.500	33.178.375	4,61
4 ^e kwartaal	7.405.000	34.641.805	4,68
Totaal 2013	30.554.500	134.237.810	4,39

EU-register voor het EU ETS

Vanaf 2012 worden alle emissierechten gehouden in één EU-register. Hierin beheren alle lidstaten hun deel. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor het technische beheer en de ontwikkeling van het EU-register. Via de RA meeting, een maandelijkse bijeenkomst met alle registeradministrateurs, en de Security Working Group oefent de NEa hier invloed op uit. De overgang naar een centraal EU-register hebben zowel voor de gebruiker als voor de NEa grote veranderingen met zich meegebracht.

Beperkt gebruik CER's en ERU's

In het EU-register zijn de voorwaarden voor het gebruik van CER's en ERU's (rechten uit CDM- en JI-projecten) veranderd. Zo is eerder in Europees verband besloten dat bedrijven bepaalde CER's en ERU's vanaf 1 mei 2013 niet langer mogen gebruiken om uitstoot onder het EU ETS te vereffenen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om rechten uit HFC₂₃- en N₂O-projecten. In het register zijn de ongeldige rechten herkenbaar gemaakt.

In de derde handelsperiode kunnen bedrijven daarnaast CER's en ERU's niet meer direct inleveren om uitstoot onder het EU ETS te vereffenen. In plaats daarvan kunnen zij deze rechten omruilen voor reguliere ETS-emissierechten (EUA's). In een EU-verordening is vastgelegd hoeveel CER's en ERU's een bedrijf maximaal mag omruilen. De NEa heeft de gevolgen van deze verordening voor Nederlandse bedrijven in 2013 in kaart gebracht voor de individuele bedrijven onder het EU ETS. Vanaf 2014 zal het omruilen daadwerkelijk mogelijk zijn.

Nieuwe rekeningen

In de nieuwe handelsperiode zijn ongeveer 170 nieuwe bedrijven verplicht aan het EU ETS mee gaan doen, waarvoor een nieuwe rekening geopend moest worden. Daarnaast zijn ongeveer 60 bedrijven juist uit het systeem gevallen.

Beveiliging register

In het verleden is de handel in emissierechten geconfronteerd met verschillende vormen van criminaliteit, zoals diefstal van emissierechten en identiteitsfraude. In reactie daarop is een palet aan maatregelen getroffen om de beveiliging van het systeem te verbeteren. De NEa heeft de overtuiging dat dit thema continu aandacht en een open oog voor verbeteringen vraagt.

In 2013 heeft dit tot de volgende activiteiten geleid:

- Alle bestaande rekeningen op naam van organisaties die geen verplichtingen onder het EU ETS hebben, zijn opnieuw getoetst tegen de meest recente eisen in de EU-registerverordening (bijvoorbeeld het indienen van een Verklaring Omtrent Gedrag). Als gevolg daarvan zijn 15 rekeningen gesloten.
- Samen met de Europese Commissie en andere lidstaten denkt de NEa na over mechanismen om de beveiliging te verbeteren, zoals nieuwe manieren van toegang tot het register en het continu monitoren van transacties om fraude op het spoor te komen.
- De NEa geeft signalen van mogelijke fraude door aan de FIOD en de Financial Intelligence Unit (FIU). Daarnaast verstrekt de NEa op verzoek specifieke informatie over rekeningen of transacties aan deze diensten.
- De NEa draagt bij aan verbetering van de marktintegriteit door samen te werken met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de ministeries van IenM en Financiën op het gebied van marktregulering (MiFID).

Feiten en cijfers Helpdesk 2013

100%

Aantal eerstelijnsvragen
binnen 1 werkdag
afgehandeld

De termijn van 1 werkdag voor de beantwoording van eerstelijnsvragen en 5 werkdagen voor tweedelijnsvragen zijn ambitieuzer dan de 2 werkdagen voor eerstelijnsvragen en 10 werkdagen voor tweedelijnsvragen die de rijksnorm voor het beantwoorden van vragen stelt.

96%

tweedelijnsvragen
binnen 5 werkdagen
afgehandeld

87

wijzigingen NO_x-register

1498

wijzigingen EU-register

Twee kanten van de medaille

De harmonisatieslag in de 3^e handelsperiode EU ETS heeft twee kanten. De uitvoering van het systeem wordt weliswaar voor alle Europese bedrijven veel meer gelijkgetrokken dan in de vorige handelsperiodes, maar tegelijkertijd betekent het minder beleidsvrijheid voor de bevoegde gezagen om uitvoering op maat aan te bieden. Hierdoor is het belang van de inbreng vanuit de NEa in de voorbereiding van regelgeving vanuit de Europese Commissie toegenomen. Daarbij adviseert de NEa de Europese Commissie en het ministerie van IenM over uitvoeringsconsequenties. Een goed voorbeeld hiervan is de toewijzingssystematiek en in het bijzonder

veranderingen in de toewijzing. Door de rechtstreekse werking van de toewijzingsverordening en de verplichte formats is de uitvoerbaarheid niet altijd even gebruikersvriendelijk. De NEa probeert in EU-brede werkgroepen de uitvoerbaarheid te verbeteren waar mogelijk. De NEa neemt ook deel aan het Climate Change Committee om op het hoogste ambtelijke niveau mee te denken over EU regelgeving.

*Harm van der Wetering,
Themamanager EU ETS*

Netwerkdag EU ETS

Emissiehandel werkt! Maar voor een echt effectief systeem zullen er maatregelen getroffen moeten worden om de prikkel tot emissiereducerende maatregelen te versterken. Over die conclusie waren de sprekers het eens tijdens de door de NEa op 16 mei 2013 georganiseerde NEa-ETS netwerkdag in Den Haag. Daarbij zijn zowel maatregelen nodig die het vertrouwen in het systeem op korte termijn versterken als structurele maatregelen om tot een nog effectiever systeem te komen.

Versterking

De NEa bracht tijdens de NEa-ETS netwerkdag verschillende partijen bij elkaar die betrokken zijn bij het EU ETS; bedrijven die verplicht deelnemen, handelaren, consultants, beleidsmakers en de uitvoerders. Een goede gelegenheid om de werking van het systeem, dat door de lage prijs van de emissierechten onder druk staat, te bespreken. Het thema was: hoe versterken we het systeem van CO₂-emissiehandel? Jos Delbeke, DG Climate Action van de Europese Commissie, Dick Benschop van Shell, Maarten Hajer, directeur van het Planbureau voor de Leefomgeving en Dorette Corbey, bestuursvoorzitter van de NEa waren de sprekers van deze middag.





ETS Luchtvaart in 2013

Het jaar 2013 was wederom een turbulent jaar voor de luchtvaart wat betreft emissiehandel. Luchtvaartmaatschappijen hebben voor het eerst een handelsjaar volledig moeten afsluiten door voldoende emissierechten in te leveren om hun uitstoot over 2012 te vereffenen. Door het “Stopping the clock” voorstel van de Europese commissie (EC) was het toegestaan om dit alleen te doen voor de intra-Europese vluchten. Ondanks deze “last minute” aanpassingen en weerstand van derde landen is de uitstoot van aan Nederland toegewezen luchtvaartmaatschappijen in 2012 voor 99,8% gedekt met ingeleverde emissierechten.

Handhaving uitgesteld

De Europese lidstaten en de EC hebben afgesproken om handhavende acties uit te stellen tot na de bijeenkomst van de internationale VN-luchtvaartorganisatie ICAO (International Civil Aviation Organisation) in de herfst van 2013.

De handhaving van alle verplichtingen over 2012 is begin 2014 opgepakt, samen met de andere Europese lidstaten.

Aanpassingen aan EU ETS luchtvaart

Tijdens de ICAO-bijeenkomst in de herfst van 2013 zijn afspraken gemaakt om in 2016 te komen tot een mondiaal systeem om de uitstoot door de luchtvaart te beperken. Dat mondiale systeem moet in 2020 van start gaan. In reactie op de ICAO-ontwikkelingen heeft de Europese Unie besloten om emissiehandel voor de luchtvaartsector aan te passen. Zo wordt onder andere de geografische reikwijdte in ieder geval tot 2016 beperkt tot de intra-Europese vluchten. Luchtvaartmaatschappijen hoeven hun handelsjaar 2013 pas in 2015 af te sluiten zodat er meer tijd is voor de voorbereiding. Niet-commerciële luchtvaartmaatschappijen met een uitstoot van minder dan 1000 ton CO₂ per jaar (voor al hun vluchten van en naar Europa) worden uitgezonderd van het systeem.

Beleidsadvies NEa en voorlichting

De NEa heeft het ministerie van IenM en de EC regelmatig geadviseerd over de gevolgen voor de uitvoering van het gewijzigde beleid. Dit doet zij door actief aan relevante werkgroepen deel te nemen. De NEa houdt de luchtvaartmaatschappijen zelf zo nauwgezet mogelijk op de hoogte van de consequenties van de aanpassingen.

Nieuwkomersaanvragen emissierechten

De NEa heeft in 2013 de monitoringsplannen van potentiële aanvragers gevalideerd. Nieuwe en snel

groeïende luchtvaartmaatschappijen kunnen medio 2015 een aanvraag indienen voor gratis emissierechten. Zij moeten daarvoor in 2014 monitoren hoeveel passagiers inclusief bagage, vracht en post zij over welke afstand (ton-kilometers) hebben vervoerd. Dit gebeurt op basis van een goedgekeurd ton-kilometer monitoringsplan. De NEa heeft de luchtvaartmaatschappijen dan ook niet verplicht om al in 2014 een emissieverlag op basis van de oude scope in te dienen.

De NEa heeft begin 2014 een voorschot genomen op het Commissievoorstel om het EU ETS voor de luchtvaart aan te passen. In het voorstel is opgenomen dat het afsluiten van handelsjaar 2013 pas in 2015 plaatsvindt (op basis van de dan geldende scope). Daarmee heeft de NEa de luchtvaartmaatschappijen zo min mogelijk met onnodige uitvoering belast.

Mondiaal proces belangrijk

De NEa ziet het mondiale proces als de route die de EU moet gaan volgen en ondersteunt de ICAO task force met de ontwikkeling van een mondiaal systeem.

Uitvoering onderbelicht

Door de politieke focus en dynamiek van ETS luchtvaart lijkt de uitvoering onderbelicht geweest te zijn. De uitvoering heeft door alle onzekerheden in het besluitvormingsproces van de Europese Commissie in 2013 veel van de inventiviteit, creativiteit en flexibiliteit van de NEa en de aan Nederland toegewezen luchtvaartmaatschappijen gevraagd.

Ton Grosjean, themamanager ETS Luchtvaart

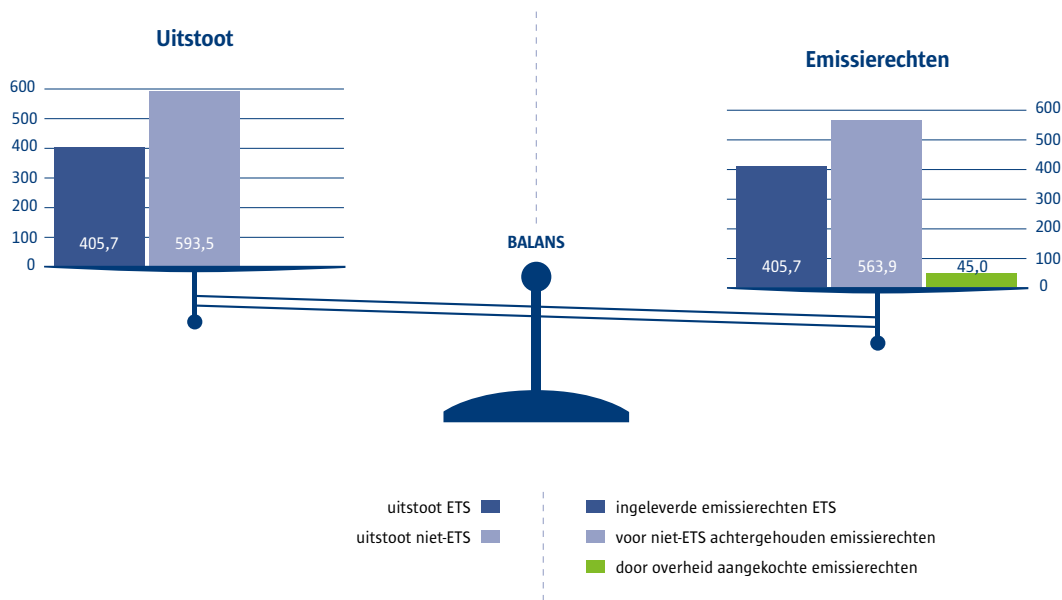
Nederland voldoet aan de Kyoto-verplichting

Nederland beschikt over voldoende emissierechten om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) in de eerste Kyoto-periode (2008-2012) te vereffenen en voldoet daarmee aan de Kyoto-verplichting. Dit blijkt uit de analyse van de NEa.

Nederland heeft in 2008-2012 in totaal 999,2 miljoen ton (Mton) CO₂-equivalenten uitgestoten. Volgens het Kyoto-protocol moeten deelnemende landen hun uitstoot van broeikasgassen vereffenen door evenveel emissierechten in te leveren als er tonnen CO₂ zijn

uitgestoten. Uit cijfers van de NEa blijkt dat de Nederlandse overheid, mede door de aankoop van extra emissierechten uit buitenlandse projecten, over voldoende emissierechten beschikt om de volledige uitstoot te vereffenen.

Kyoto-balans Nederland



EU ETS levert grote bijdrage

Binnen Europa is de energie-intensieve industrie door het EU ETS verantwoordelijk gemaakt voor het vereffenen van de eigen uitstoot. Nederlandse bedrijven die in de periode 2008-2012 aan het EU ETS deelnamen, hebben 405,7 Mton CO₂ uitgestoten. Door deze uitstoot zelf te vereffenen met het inleveren van emissierechten heeft de industriector een grote bijdrage geleverd aan het behalen van de Nederlandse Kyoto-verplichting. Die bijdrage is per 2013 door de uitbreiding van het EU ETS met nieuwe sectoren/bedrijven per 2013 nog verder gegroeid.

Niet-ETS uitstoot hoger uitgevallen

De resterende 593,5 Mton is uitgestoten door de niet-ETS sectoren, zoals landbouw, verkeer en bebouwde omgeving. De Nederlandse overheid is verantwoordelijk voor de compensatie van dit deel van de uitstoot. Uit de analyse van de NEa blijkt dat de uitstoot van de niet-ETS sectoren ongeveer 30 Mton hoger uit is gekomen dan het aantal emissierechten dat hiervoor aanvankelijk ter beschikking stond. Met de aangekochte emissierechten kan Nederland de uitstoot van de niet-ETS sectoren vereffenen.

Beëindiging NO_x-emissiehandel

In 2012 besloot het kabinet om het systeem van NO_x-emissiehandel te beëindigen. Bedrijven hebben over 2013 voor de laatste keer verplichtingen in dit systeem. Dit betekent dat de bedrijven voor het laatste NO_x-emissierechten moesten inleveren om hun uitstoot in 2013 te vereffenen

Overgangsbepalingen

Met overgangsbepalingen die in 2013 gepubliceerd zijn, moest worden voorkomen dat bedrijven in de laatste periode nog investeringen moesten doen voor NO_x-emissiehandel. Hierdoor heeft de NEa de administratieve lasten voor NO_x-emissiehandel zo veel mogelijk beperkt. Ook heeft de NEa gewerkt aan de overdracht van kennis en expertise aan regionale uitvoeringsdiensten, provincies en gemeenten, die vanaf 2014 weer exclusief verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de NO_x-uitstoot van de bedrijven.

Soepele stopzetting

Omdat de emissievergunningen voor NO_x van rechtswege vervallen, de monitoringsplannen en emissieverslagen voor NO_x al losgekoppeld zijn van CO₂ en het NO_x-register uit de lucht gaat zonder dat de rekeningen gesloten hoeven te worden, is de verwachting dat de bedrijven in 2014 niet veel administratieve lasten zullen ondervinden door de beëindiging van NO_x-emissiehandel.



Hernieuwbare energie en brandstoffen in 2013

De NEa was in 2013 voor het derde jaar toezichthouder op de naleving van de Regelingen hernieuwbare energie vervoer en brandstoffen luchtverontreiniging. Binnen dit thema heeft de NEa in 2013 wederom twee sporen gevolgd: het rapporteren over en toezien op de verplichtingen over 2012, gebaseerd op de huidige wet- en regelgeving. Parallel hieraan heeft de NEa zich in 2013 gericht op het verder uitwerken van de nieuwe uitvoeringssystematiek, die vanaf 2015 gaat gelden.

Toezicht op hernieuwbare energie

In lijn met het Handhavingkader Hernieuwbare energie vervoer beschouwt de NEa de eerste jaren, vanaf de start in 2011, als “opbouwjaren”. De nadruk van het toezicht ligt hierbij op “compliance assistance”: het pro-actief ondersteunen van de bedrijven bij het naleven van de verplichtingen door voorlichting en advies. Bij kernovertredingen, zoals het niet voldoen aan de jaarverplichting van 5% hernieuwbare energie (in 2013) in de geleverde benzine en diesel, wordt wel gehandhaafd.

Gewenning

Bij het toezicht is het opgevallen dat de biobrandstoffenwetgeving voor veel bedrijven ingewikkeld is om uit te voeren en veel administratieve lasten met zich meebrengt. Ook het borgen van de duurzaamheid is lastig. Desalniettemin is geconstateerd dat bedrijven in het algemeen goed in staat zijn om de regelgeving in de dagelijkse praktijk in te passen. Er is sprake van een ‘gewenningsproces’ bij zowel de bedrijven als de NEa.

Synergie

Het toezicht is in nauwe samenwerking met de Belastingdienst uitgevoerd. Op deze manier wordt het toezicht op de accijnsaangiften en op de inzet van hernieuwbare energie afgestemd en zo efficiënt mogelijk uitgevoerd. Bovendien beperkt afstemming de toezichtlast voor de bedrijven. De NEa en de Belastingdienst hebben daarnaast afspraken gemaakt om de lijst met verplichte deelnemers jaarlijks te kunnen bepalen. De accijnswetgeving dient als basis voor de deelnemerslijst maar heeft bewerkingen nodig voor de regelgeving hernieuwbare energie en brandstoffen.

Nieuwe uitvoeringssystematiek

Het Ministerie van IenM heeft in 2012 besloten de uitvoering van de regelgeving voor Hernieuwbare energie vervoer te vereenvoudigen. In 2013 heeft de NEa, samen met het Ministerie van IenM, de nieuwe uitvoeringssystematiek verder uitgewerkt. Deze nieuwe systematiek moet de uitvoering voor de bedrijven vereenvoudigen en de gerapporteerde gegevens meer betrouwbaar en beter controleerbaar maken.

Uitwerking wetsvoorstel

Een wetsvoorstel was de eerste stap in de uitwerking. De NEa heeft intensief meegewerkt aan de totstandkoming van het wetsvoorstel en op het voorstel een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid (HUF-toets) uitgevoerd. Dit voorstel is in oktober 2013 aan de Raad van State gestuurd en in december 2013 aan de Tweede Kamer.

Registerontwerp

Als tweede stap heeft de NEa in 2013 op basis van het wetsvoorstel en de onderliggende uitvoeringssystematiek, een gedetailleerd registerontwerp gemaakt. Dit ontwerp diende als uitgangspunt voor de aanbesteding van de bouw van het register, die eind 2013 is gestart.

Lancering register

De bouw van het register is gestart in maart 2014 en medio 2015 is gepland om het register te lanceren. In 2014 zal de NEa zich verder richten op het voorbereiden van de bedrijven op de nieuwe uitvoeringssystematiek.

Rapportages hernieuwbare energie over 2012

De regelingen schrijven voor dat bedrijven jaarlijks vóór 1 maart hun gegevens over de inzet van hernieuwbare energie en over de mate van CO₂-reductie (broeikasgasprestatie) van de vervoersbrandstoffen aan de NEa rapporteren. Dit doen de bedrijven in de vorm van een biobrandstoffenbalans. In 2013 hebben 91 bedrijven een biobrandstoffenbalans over het jaar 2012 ingediend. Dit betekent dat 100% van de bedrijven aan deze verplichting hebben voldaan. De NEa heeft op basis van deze gegevens twee rapportages gepubliceerd:

- Totaalrapportage van de prestaties van alle bedrijven tezamen, opgesteld in opdracht van het ministerie van IenM;
- Rapportage over de individuele bedrijven die fysiek biobrandstoffen bijmengen voor de Nederlandse vervoersmarkt. De rapportage geeft inzicht in de grondstof, het land van herkomst van de grondstof en het gehanteerde duurzaamheidssysteem, en is verplicht op grond van artikel 12.33 van de Wet milieubeheer.

Zienswijze op 2^e rapportage

De NEa heeft de betrokken bedrijven, voor de openbaarmaking van de rapportage per bedrijf over 2012 op de website, in staat gesteld hun zienswijze te geven op de publicatie ervan. Dit gaat via een procedure volgens de Wet openbaarheid van Bestuur (Wob). Bedrijven hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Belangrijkste conclusies

De inzet van zogeheten dubbel tellende biobrandstoffen is in 2012 substantieel toegenomen van 51% ten opzichte van 40% in 2011. Dit betekent dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van biobrandstoffen op basis van afval of residuen en niet op basis van voedselgewassen. Daarnaast blijkt dat de brandstof die is geleverd aan de Nederlandse markt voor vervoer gemiddeld voor 4,54% uit hernieuwbare energie bestond. Dit is een verhoging ten opzichte van de 4,31% in 2011 en het logische gevolg van de jaarlijks oplopende wettelijke jaarverplichting.

Iris van Tol, themamanager Hernieuwbare energie en brandstoffen

Netwerkdag Hernieuwbare energie en brandstoffen

Op dinsdag 19 november 2013 heeft de NEa haar eerste netwerkdag voor Hernieuwbare energie en brandstoffen georganiseerd. Ruim 75 bedrijven en organisaties die betrokken zijn bij Hernieuwbare energie en brandstoffen hebben deze middag met elkaar van gedachten gewisseld over relevante ontwikkelingen en informatie gekregen over de gewijzigde regelgeving en de uitvoeringsconsequenties daarvan. Vanuit verschillende invalshoeken gaven sprekers hun visie op dit politiek dynamische onderwerp.



Koploper in betere biobrandstoffen

Chris Kuijpers, Directeur-generaal Milieu en Internationaal, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, gaf aan dat een gestage toename van de inzet van hernieuwbare energie in de vervoerssector voor de overheid een belangrijke pijler is. Wat betreft de toekomst ligt de focus voor 2020 op 10%, maar de ambities reiken daarna verder. Nederland is nu al koploper in de zogenoemde dubbeltellende biobrandstoffen. Hierdoor krijgen “nutteloze” afvalproducten en residuen als gebruikt frituurvet en stro een waardevol tweede leven als biobrandstof.

Vertrouwd met het systeem

Dorette Corbey, bestuursvoorzitter van de NEa vat wat er tot nu toe is bereikt in de uitvoering, als volgt samen: ‘Bedrijven zijn vertrouwd geraakt met het systeem van Hernieuwbare energie en brandstoffen. Er wordt aan de regels, die door de EU zijn gesteld op het vlak van duurzaamheid goed voldaan. Een resultaat om echt trots op te zijn.’

Focus op CO₂-reductie

Mark Havermans, Sustainability and Mandate Compliance Manager Renewable Fuels, Biofuels Argos vraagt aandacht voor tijdige en transparante bekendmaking van wet- en regelgeving, een haalbare deadline en voor dialoog tussen de verschillende betrokken partijen. Hij is van mening dat de focus meer op CO₂-reductie moet liggen, dat is het doel en hernieuwbare energie is het middel om dat te bereiken. Ook Rob Groeliker, bestuurslid van de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Biobrandstoffen (NVDB) wil graag dat de overheid zich richt op de CO₂-effecten van fossiele brandstoffen.

Uitstel deadline

Omdat er vanuit verschillende hoeken gevraagd werd om een minder krappe deadline voor het indienen van de biobrandstoffenbalans, heeft de NEa zich, in samenspraak met het ministerie van IenM, hard gemaakt om dit in de regelgeving vast te laten leggen. Het resultaat hiervan is geweest dat bedrijven vanaf 2014 een maand later, uiterlijk op 31 maart over hun (bio)brandstofstromen rapporteren aan de NEa.

Financiële verantwoording

Balans per 31 december 2013 van de Nederlandse Emissieautoriteit (x 1000 euro)

Activa	Stand per 31 dec 2013	Stand per 31 dec 2012
Vaste activa	1.264	1.687
Vlottende activa	2.468	5.629
Totaal activa	3.732	7.316
Passiva	Stand per 31 dec 2013	Stand per 31 dec 2012
Eigen Vermogen	954	2.002
Langlopende schulden	1.000	1.400
Kortlopende schulden	1.778	3.914
Totaal passiva	3.732	7.316

Staat van baten en lasten per 31 december 2013 van de Nederlandse Emissieautoriteit (x 1000 euro)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
Baten			
Omzet moederdepartement	7.370	7.459	7.299
Omzet overige departementen	16		
Omzet derden	75		4
Rentebaten	5		
Bijzondere baten			554
Totaal baten	7.466	7.459	7.857
Lasten			
Apparaatskosten:			
Personele kosten	5.288	4.972	4.981
Materiële kosten	1.129	2.038	1.504
Rentelasten	24	48	21
Afschrijvingskosten	423	401	424
Totaal lasten	6.864	7.459	6.930
Saldo van baten en lasten	602	0	927

Feiten en cijfers emissiehandel



Meldingen/aanvragen in 2013

In Fase 3 van het EU ETS is de meldingsplicht van bedrijven uitgebreid. Met name voor eventuele aanpassing van de gratis toewijzing geldt dat er aanvullende meldingen gedaan moeten worden. Het aantal meldingen ligt over het geheel lager dan voorzien. De oorzaak hiervan is waarschijnlijk tekortschietende kennis van bedrijven over deze nieuwe verplichting. Daarom blijft de NEa actief communiceren over dit onderwerp.

Op het gebied van monitoring valt het totaal aantal meldingen lager uit dan in voorgaande jaren. Dit komt door de afbouw van NO_x-emissiehandel en doordat de vergunningen van deelnemers aan het EU ETS in 2012 en 2013 volledig zijn hertoetst en veel wijzigingen daarin zijn meegenomen.

Monitoring

Significante wijziging MP

108

Niet-significante wijziging MP

31

Tijdelijke afwijking

89

Toewijzing

Melding fysieke verandering

6

Melding gedeeltelijke stopzetting

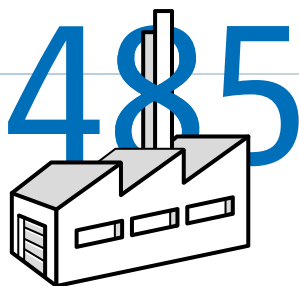
8

Melding stopzetting van de activiteiten

5

Nieuwkomersaanvraag

7



Vergunningen

Het merendeel van de bedrijven dat voorheen alleen deelnam aan NO_x-emissiehandel, heeft in 2013 voor het eerst ook deelgenomen aan het EU ETS. De uitbreiding van EU ETS door de jaren heen blijkt duidelijk uit het gemiddeld aantal deelnemende bedrijven per handelsperiode:

totaal CO₂



totaal NO_x



Vergelijking Fase 1, 2 en 3 EU ETS



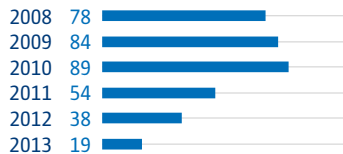
Toezichtsbezoeken

Vanaf 2013 is het toezicht uitgebreid met controle op wijzigingen in de kosteloze toewijzing van emissierechten. Dat heeft invloed gehad op de aantallen van de uitgevoerde audits, ad hoc onderzoeken en thematische onderzoeken van dit jaar.

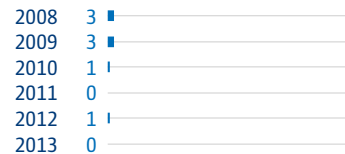
Audits



Ad hoc onderzoeken



Thema onderzoeken





Helpdesk vragen

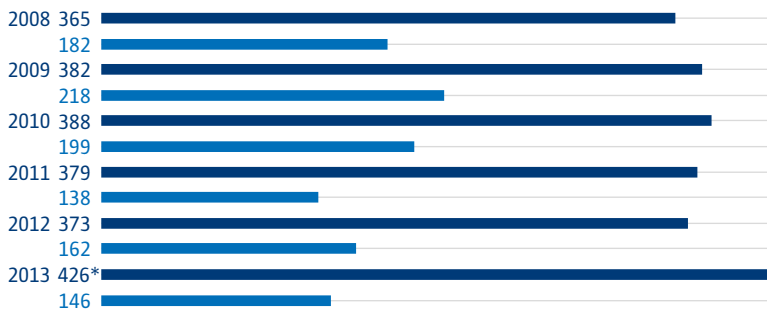
Aantal vragen 2005-2013



Rekeninghouders

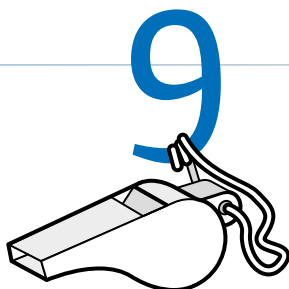
Als gevolg van een uitbreiding van het EU ETS is het aantal Nederlandse bedrijven dat aan CO₂-emissiehandel deelneemt gestegen. Hierdoor is het aantal exploitant-tegoedrekeningen die de NEa in beheer heeft toegenomen. In 2013 heeft de NEa alle persoonstegoedrekeningen (rekeningen enkel bedoeld om mee te handelen, red.) getoetst aan de aangescherpte eisen vanuit de registerverordening. Naar aanleiding hiervan is het aantal persoonstegoedrekeningen gedaald.

Register CO₂-Emissiehandel



- CO₂ exploitanttegoedrekening
- CO₂ persoonstegoedrekening

* In totaal hadden 453 bedrijven een CO₂-emissievergunning over 2013. Van 27 bedrijven is de exploitant-tegoedrekening begin 2014 geopend.

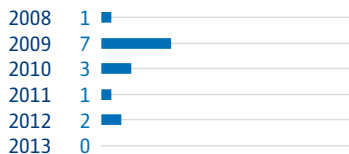


Sancties

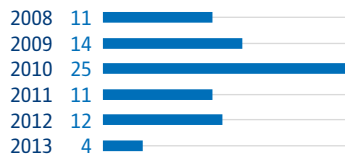
De NEa legde in 2013 negen bestuurlijke boetes op voor emissiehandel. Twee sancties betroffen het ETS. Bijzonder daaraan was dat de ene sanctie een meetbureau betrof en de andere vanwege toewijzingsgegevens is opgelegd. Tegen laatstbedoeld besluit is bezwaar gemaakt en later beroep ingesteld. Het beroep wordt in 2014 afgehandeld.

De overige boetes betroffen NO_x-emissiehandel: vier werden opgelegd voor overtredingen van de vergunningplicht en drie voor overtredingen bij de monitoring van NO_x-emissies (metingen en meetvoorzieningen). Tegen drie van deze NO_x-handhavingsbesluiten werd bezwaar ingediend. Eén daarvan werd afgehandeld in 2013, de andere twee zijn in de eerste maanden van 2014 afgehandeld.

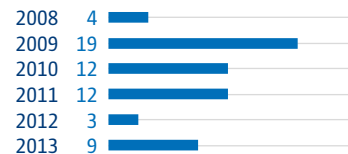
Last onder dwangsom



Ambtshalve vaststelling



Bestuurlijke boete





Feiten en cijfers hernieuwbare energie en brandstoffen

Door de Europese Commissie erkende duurzaamheidssystemen



Deze cijfers geven de eindstand voor 2011, 2012 en 2013 weer. De toetsing en erkenning van systemen door de Europese Commissie vindt nog steeds plaats dus er komen nog steeds nieuwe systemen bij voor het aantonen van de duurzaamheid van hernieuwbare energie.

Ingediende biobrandstofbalansen



Het aantal bedrijven met een verplichting is toegenomen. Daarnaast zijn er meer bedrijven die vrijwillig aan de Regeling hernieuwbare energie vervoer meedoen, de zogeheten opt-in bedrijven.

Toezichtbezoeken



Sinds 1 januari 2011 is NEa bevoegd gezag voor de Regeling hernieuwbare energie vervoer en voor brandstoffen luchtverontreiniging. Het merendeel van de toezichtscapaciteit van de NEa is in 2013 wederom besteed aan compliance assistance: NEa heeft ongeveer een derde van de bedrijven met verplichtingen volgens de regelgeving Hernieuwbare energie en brandstoffen in meer of mindere mate begeleid. Daarnaast heeft NEa in 2013 9 toezichtbezoeken bij bedrijven uitgevoerd over de resultaten voor 2012.

Sancties



In 2013 is 17 maal een bestuurlijke sanctie opgelegd. Er is een aantal bestuurlijke waarschuwingen gegeven en daarnaast zijn herstelsancties opgelegd, te weten:

- een last onder dwangsom voor het niet op tijd indienen van de biobrandstoffenbalans;
- compensatieverplichtingen aan bedrijven die niet aan hun jaarverplichting voldaan hadden.

Bijlage: CO₂-emissiegegevens 2008-2013

Onderstaande tabellen en grafieken presenteren de CO₂-emissiegegevens van de Nederlandse bedrijven die in de

periode 2008-2013 aan het Europese CO₂-emissiehandels-systeem (EU ETS) hebben deelgenomen.

1. Totale CO₂-uitstoot Nederlandse deelnemers EU ETS, 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitstoot (in Mton)	83,5	81,0	84,7	80,0	76,4	86,8

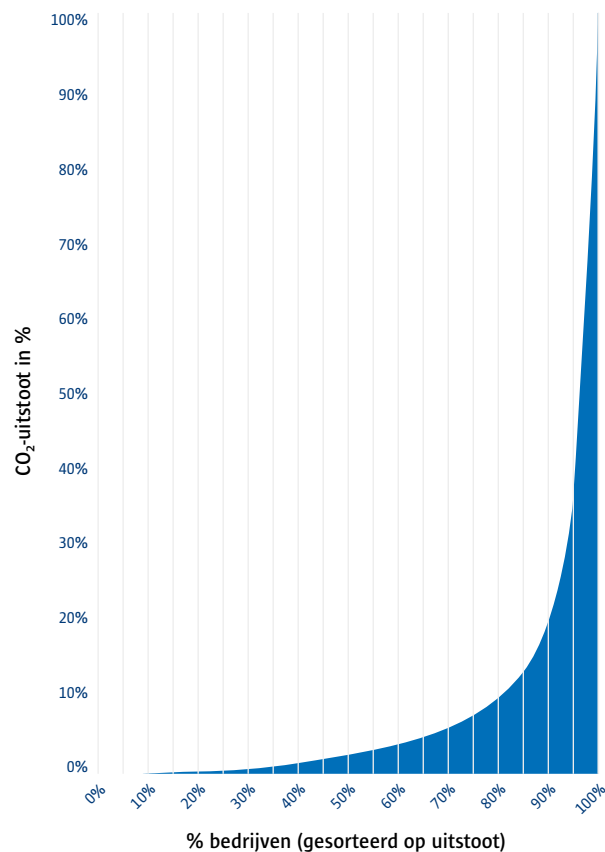


De Nederlandse bedrijven die aan het EU ETS deelnemen, hebben in 2013 in totaal 86,8 Mton aan CO₂ uitgestoten. Dit is 10,4 Mton (13,6%) meer dan er in 2012 door de Nederlandse bedrijven is uitgestoten. Deze stijging is met name het gevolg van de uitbreiding

van het aantal activiteiten en emissiegassen die met ingang van 2013 onder het EU ETS zijn komen te vallen. De Nederlandse industrie is hierdoor voor een groter deel verantwoordelijk geworden voor het vereffenen van haar eigen uitstoot.

2. Verdeling CO₂-uitstoot over bedrijven in 2013

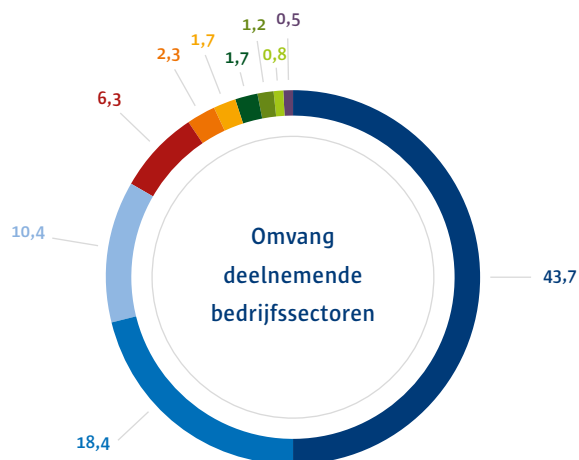
Bedrijven in %	Cumulatieve CO ₂ -uitstoot	CO ₂ -uitstoot in %
0%	0	0,0%
5%	9.292	0,0%
10%	58.108	0,1%
15%	144.751	0,2%
20%	265.411	0,3%
25%	428.329	0,5%
30%	641.628	0,7%
35%	920.098	1,1%
40%	1.245.608	1,4%
45%	1.648.589	1,9%
50%	2.113.146	2,4%
55%	2.652.494	3,1%
60%	3.347.914	3,9%
65%	4.234.877	4,9%
70%	5.286.371	6,1%
75%	6.706.059	7,7%
80%	8.686.053	10,0%
85%	11.623.817	13,4%
90%	16.895.114	19,5%
95%	30.724.693	35,4%
100%	86.799.470	100,0%



De CO₂-uitstoot van de Nederlandse deelnemers was in 2013 ongelijkmatig verdeeld. De 5% van de bedrijven die de meeste CO₂ uitstootten, namen bijna 65% van de totale uitstoot voor hun rekening. De 65% van de bedrijven met de minste CO₂-uitstoot, waren daarentegen gezamenlijk verantwoordelijk voor bijna 5% van de uitstoot.

3. Aantal bedrijven en CO₂-uitstoot per bedrijfssector in 2013

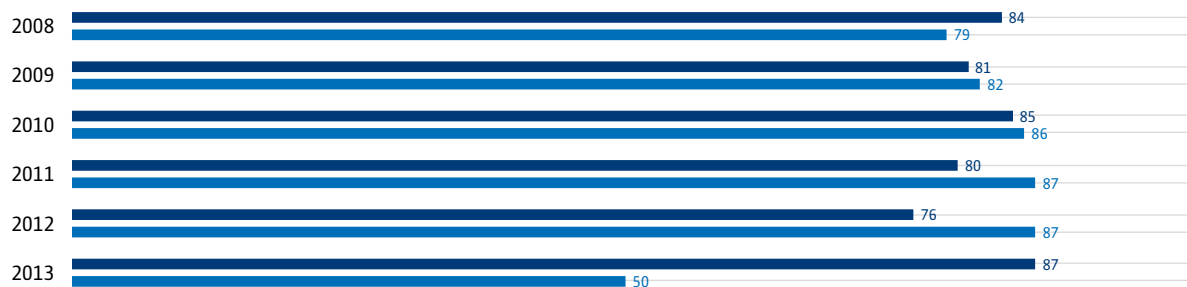
Sector	Aantal	Uitstoot (in Mton)
■ Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	81	43,7
■ Vervaardiging van chemische producten	86	18,4
■ Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten	7	10,4
■ Vervaardiging van metalen in primaire vorm	9	6,3
■ Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	57	2,3
■ Winning van aardolie en aardgas	38	1,7
■ Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	89	1,7
■ Vervaardiging van papier en papierwaren	20	1,2
■ Teelt van gewassen	33	0,8
■ Overige sectoren	33	0,5



Van alle bedrijfssectoren die aan het EU ETS deelnemen, is de sector 'Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht' met een uitstoot van 43,7 Mton (50,3%) veruit de grootste. De 81 bedrijven die onder deze sector vallen, stootten in 2013 gemiddeld ruim 0,5 Mton aan CO₂ uit. De sector 'Vervaardiging van overige niet metaalhoudende minerale producten' is met 89 bedrijven de grootste sector. De bedrijven die tot deze sector behoren, produceren o.a. glas, stenen of asfalt en hebben in 2013 gemiddeld 19.000 ton CO₂ uitgestoten.

4. Gratis toewijzing vs. CO₂-uitstoot 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Uitstoot (in Mton)	83,5	81	84,7	80	76,4	86,8
■ Gratis toewijzing (in milj.)	79,2	82	85,9	87,4	86,8	50,4



Op 2008 na hebben de Nederlandse bedrijven in de tweede fase (2008-2012) van het EU ETS elk jaar meer emissierechten gratis toegewezen gekregen dan zij aan CO₂ hebben uitgestoten. In 2013, het eerste jaar van de derde fase (2013-2020) van het EU ETS, hebben de bedrijven 36,4 miljoen emissierechten minder toegewezen gekregen dan hun gezamenlijke CO₂-uitstoot. Vergeleken met 2012 is de kosteloze toewijzing

in 2013 met 36,4 miljoen emissierechten gedaald. Dit is het gevolg van de nieuwe toewijzingsregels die in de derde fase van het EU ETS gelden, met als belangrijk verschil dat voor de opwekking van elektriciteit geen gratis emissierechten meer worden toegewezen. De elektriciteitssector zal hierdoor een groot deel van zijn emissies moeten vereffenen met emissierechten die het op de veiling of op de markt heeft aangekocht.

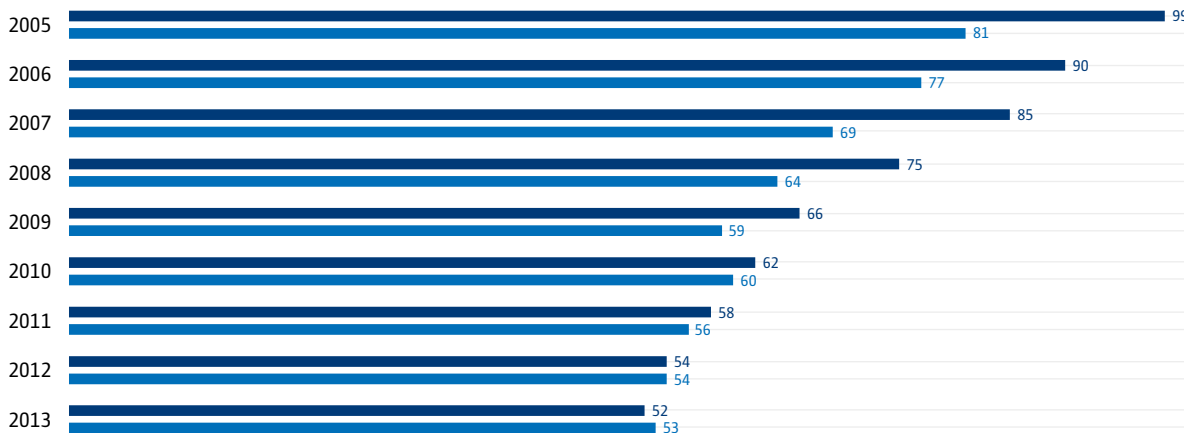
Bijlage: NO_x-emissiegegevens 2005-2013

Onderstaande tabellen en grafieken presenteren de NO_x-emissiegegevens van de Nederlandse bedrijven

die in de periode 2005-2013 aan NO_x-emissiehandel hebben deelgenomen.

1. Totale NO_x-uitstoot en opgebouwde NO_x-emissierechten 2005-2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Opgebouwde emissierechten (in kton)*	98,9	89,9	85,0	75,4	66,4	62,0	57,8	54,4	52,0
■ Uitstoot (in kton)*	81,4	77,3	69,2	64,2	59,2	60,4	55,7	53,9	53,4

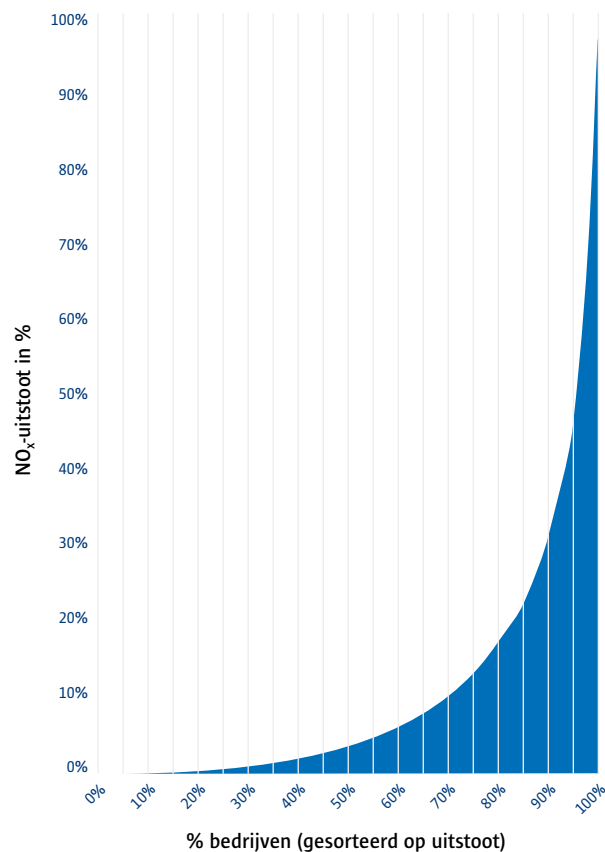


De totale NO_x-uitstoot van de Nederlandse bedrijven die aan het systeem van NO_x-emissiehandel deelnemen, bedroeg in 2013 53,4 kton. Dit is 34,4% minder dan de NO_x-uitstoot in 2005, het eerste jaar van NO_x-emissiehandel, toen er 81,4 kton NO_x werd uitgestoten. De

deelnemende bedrijven hebben in 2013 in totaal 52 miljoen NO_x-emissierechten opgebouwd. 2013 is daarmee het eerste jaar waarin er minder NO_x-emissierechten zijn opgebouwd dan er aan NO_x is uitgestoten.

2. Verdeling NO_x-uitstoot over deelnemende bedrijven in 2013

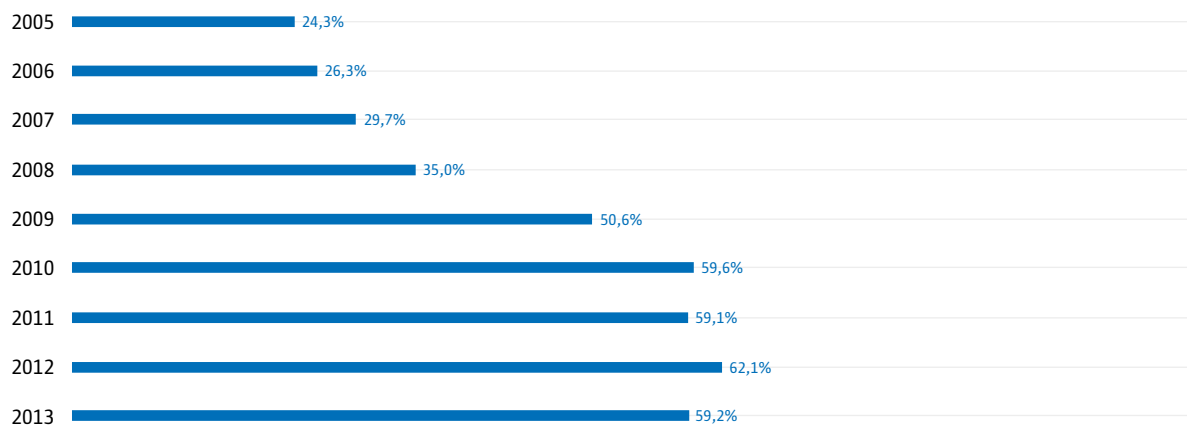
Bedrijven in %	Cumulatieve NO _x -uitstoot	NO _x -uitstoot in %
0%	0	0,0%
5%	4.201	0,0%
10%	31.160	0,1%
15%	91.184	0,2%
20%	196.980	0,4%
25%	346.667	0,6%
30%	536.103	1,0%
35%	799.376	1,5%
40%	1.093.227	2,0%
45%	1.480.884	2,8%
50%	1.984.873	3,7%
55%	2.560.694	4,8%
60%	3.316.592	6,2%
65%	4.224.704	7,9%
70%	5.510.297	10,3%
75%	7.108.471	13,3%
80%	9.359.864	17,5%
85%	12.218.152	22,9%
90%	16.889.948	31,6%
95%	24.278.528	45,5%
100%	53.410.994	100,0%



De uitstoot van NO_x was in 2013, net als in alle voorgaande jaren, zeer ongelijkmatig verdeeld over de deelnemende bedrijven. Uit bovenstaande grafiek blijkt dat 55% van de bedrijven verantwoordelijk is voor ongeveer 5% van de totale NO_x-uitstoot. Daarnaast blijkt dat ongeveer 5% van de bedrijven verantwoordelijk is voor bijna 55% van de totale NO_x-uitstoot.

3. Bedrijven met tekort of overschot aan NO_x-emissierechten, 2005-2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal bedrijven met tekort aan NO _x -emissierechten	61	68	78	93	167	199	204	215	196
Aantal bedrijven met overschot aan NO _x -emissierechten	188	189	179	167	157	133	134	124	129
Aantal bedrijven zonder tekort of overschot	2	2	6	6	6	2	7	7	6
Totaal aantal bedrijven	251	259	263	266	330	334	345	346	331
Percentage bedrijven met tekort aan NO _x -emissierechten	24,3%	26,3%	29,7%	35,0%	50,6%	59,6%	59,1%	62,1%	59,2%

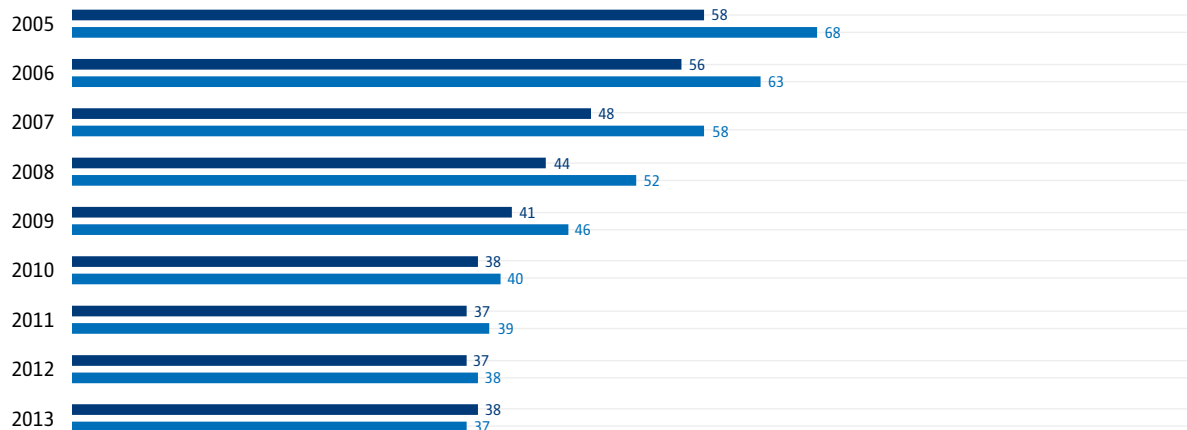


In 2013 deden in totaal 331 bedrijven mee aan NO_x-emissiehandel. 196 bedrijven (59,2%) hadden te maken met een tekort aan NO_x-emissierechten. Dit aantal is lager dan in 2012, toen 215 bedrijven (62,1%) een

tekort aan NO_x-emissierechten hadden. Deze daling is met name het gevolg van bedrijven die in voorgaande jaren een tekort hadden en in 2013 niet langer meer aan NO_x-emissiehandel hoefden deel te nemen.

4. Emissiefactor vs. PSR verbrandingsemissies, 2005-2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Emissiefactor	57,5	56,1	47,7	44,3	40,9	38,4	37,2	37,4	37,8
■ PSR	68	63	58	52	46	40	39	38	37



In tabel 4 zijn de emissiefactor en de PSR voor verbrandingsemissies voor de jaren 2005-2013 opgenomen¹. De emissiefactor geeft aan hoeveel gram NO_x de bedrijven gemiddeld hebben uitgestoten per verbruikte gigajoule energie (lage emissiefactor = schone productie). De PSR geeft aan hoeveel NO_x-emissierechten er per

gigajoule verbruikte energie worden opgebouwd. Uit tabel 4 blijkt dat de gemiddelde emissiefactor in 2013 voor het eerst sinds het begin van NO_x-emissiehandel hoger is dan de PSR. Dit betekent dat de bedrijven voor het eerst gemiddeld meer NO_x hebben uitgestoten dan zij aan rechten hebben opgebouwd.

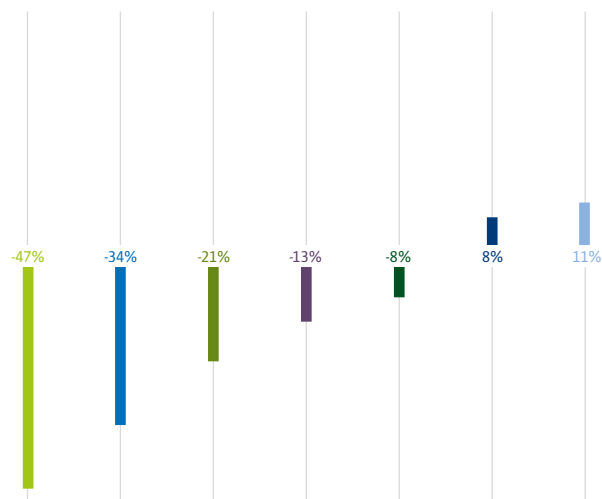
¹ NO_x-emissierechten worden in de loop van het jaar opgebouwd (in tegenstelling tot CO₂-emissierechten die vooraf worden toegewezen). Dit gebeurt middels de Performance Standard Rate (PSR). Er bestaat een PSR voor verbrandingsemissies (in g/GJ) en meerdere PSR's voor procesemissies (in kg/ton specifiek product). Aangezien slechts een beperkte groep bedrijven procesemissies hebben, wordt hier alleen de analyse over verbrandingsemissies gemaakt. Bedrijven die (deels) procesemissies kennen, zijn niet meegenomen in de analyse omdat de emissiefactoren hiervan niet met elkaar te vergelijken zijn.

5. Emissiefactor per bedrijfssector, 2005-2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Aardolie- en aardgaswinning	110,8	119,3	126,6	127,2	123,5	117,3	117,9	114,2	119,5
■ Aardolieverwerking	59,6	57,4	59,8	58,4	45,0	39,4	40,1	37,1	39,5
■ Afvalverwerking	33,9	35,2	37,5	39,7	38,7	40,0	38,0	38,1	37,6
■ Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en warmte	62,3	61,1	46,2	40,2	35,2	32,9	30,8	32,3	33,2
■ Vervaardiging van chemische producten	42,1	39,0	38,4	40,4	39,2	38,6	39,1	36,2	33,4
■ Vervaardiging van pulp, papier en karton	51,0	45,8	50,1	49,9	46,8	44,5	46,4	46,9	47,1
■ Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	50,0	48,7	47,4	48,3	49,4	48,3	46,4	44,5	43,5

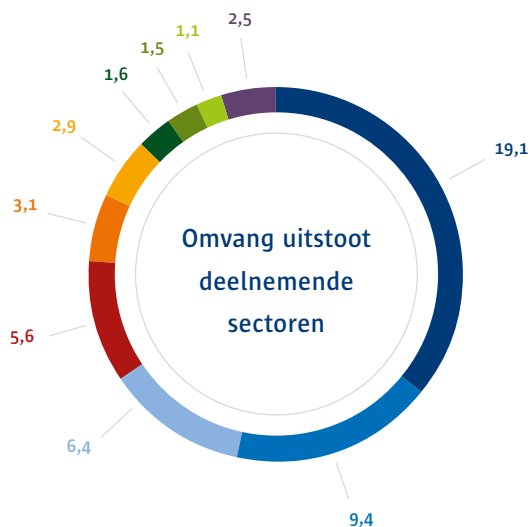
Van de meeste bedrijfssectoren is de emissiefactor in de periode 2005-2013 afgenomen. Deze sectoren zijn voor wat betreft de NO_x -uitstoot dus schoner gaan produceren. In algemene zin komt een daling van de emissiefactor door de inwerkingtreding van nieuwe, schone installaties of door aanpassingen van bestaande installaties. De twee sectoren waarvan de emissiefactor in de afgelopen zeven jaar het sterkst is gedaald, zijn 'Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas en warm water' en 'Aardolieverwerking'. De emissiefactor van deze sectoren is respectievelijk met 46,7% en 33,7% gedaald. De emissiefactor van de bedrijfssectoren 'Aardolie- en aardgaswinning' en 'Afvalverwerking' is in de periode 2005-2013 respectievelijk met 7,9% en 10,9% gestegen. Deze sectoren zijn voor wat betreft de uitstoot van NO_x in de afgelopen jaren minder schoon gaan produceren.

Stijging/daling van emissiefactor in % sinds 2005 per sector



6. Aantal bedrijven en NO_x-uitstoot (in kton) per bedrijfssector in 2013

Sector	Aantal	Uitstoot
■ Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en warmte	82	19,1
■ Vervaardiging van chemische producten	38	9,4
■ Metaalproductie	9	6,4
■ Aardolieverwerking	8	5,6
■ Aardolie- en aardgaswinning	37	3,1
■ Afvalverwerking	11	2,9
■ Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	42	1,6
■ Vervaardiging van glas en glaswerk	7	1,5
■ Vervaardiging van cement, kalk en gips	3	1,1
■ Overige sectoren	94	2,5

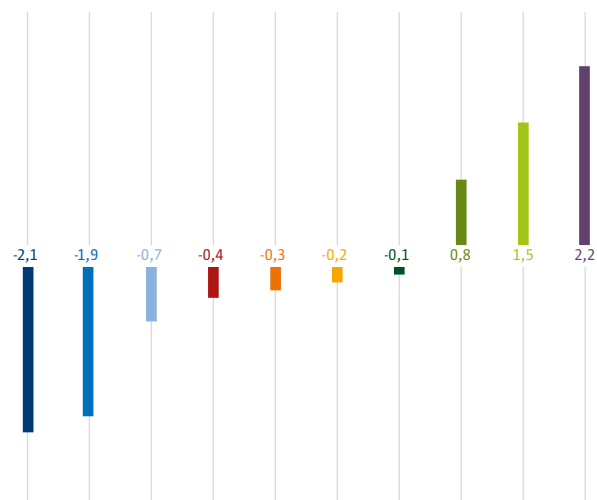


De bedrijfssector ‘Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas en warm water’ is in 2013 zowel wat aantal bedrijven (82) als wat uitstoot (19,1 kton) betreft de grootste. De bedrijfssector ‘Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken’, met 42 bedrijven de één na grootste bedrijfssector, was in 2013 met 1,6 kton verantwoordelijk voor 3% van de totale NO_x -uitstoot. De bedrijfssectoren ‘Metaalproductie’ en ‘Aardolieverwerking’, met 9 en 8 bedrijven behorende tot de kleinere bedrijfssectoren, waren in 2013 respectievelijk verantwoordelijk voor 12% en 10% van de totale NO_x -uitstoot.

7. Tekort of overschot aan NO_x-emissierechten per bedrijfssector in 2013

Sector	Opgebouwde rechten	Uitstoot	Balans
■ Aardolie- en aardgaswinning	1,0	3,1	-2,1
■ Metaalproductie	4,6	6,5	-1,9
■ Overige sectoren	1,8	2,5	-0,7
■ Vervaardiging van cement, kalk en gips	0,7	1,1	-0,4
■ Aardolieverwerking	5,3	5,6	-0,3
■ Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	1,4	1,6	-0,2
■ Afvalverwerking	2,8	2,9	-0,1
■ Vervaardiging van glas en glaswerk	2,3	1,5	0,8
■ Vervaardiging van chemische producten	10,9	9,4	1,5
■ Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en warmte	21,3	19,1	2,2

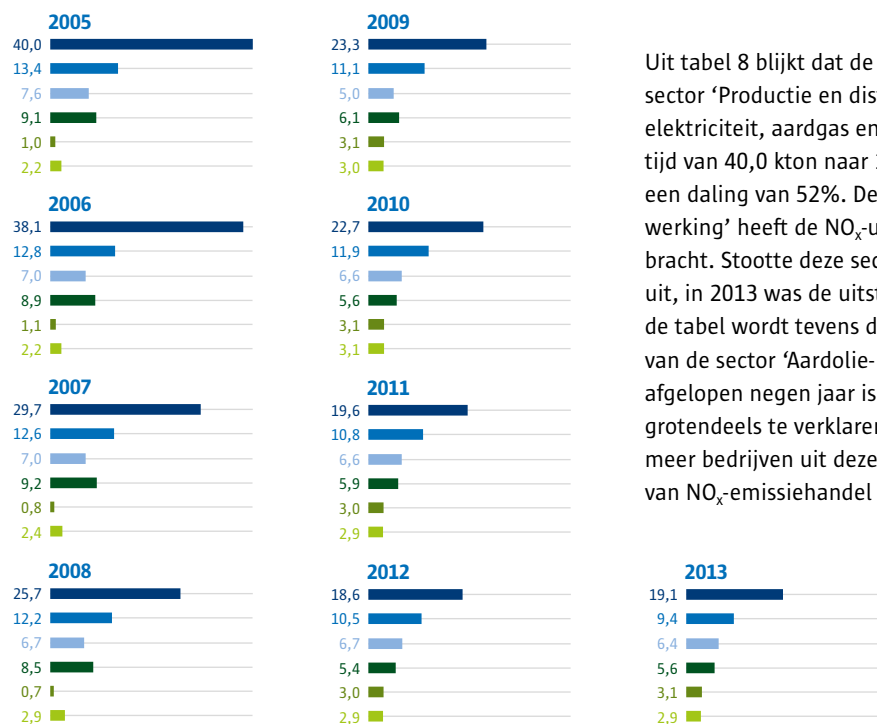
In 2013 hadden de meeste bedrijfssectoren een tekort aan NO_x-emissierechten. De bedrijfssector 'Aardolie- en aardgaswinning' had met 2,1 miljoen het grootste tekort. Drie bedrijfssectoren hadden in 2013 een overschot aan NO_x-emissierechten. De bedrijfssector 'Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas en warm water' had met 2,2 miljoen emissierechten het grootste overschot.



8. NO_x-uitstoot per bedrijfssector, 2005-2013

	2005*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
■ Productie en distributie van elektriciteit, aardgas en warmte	40,0	38,1	29,7	25,7	23,3	22,7	19,6	18,6	19,1
■ Vervaardiging van chemische producten	13,4	12,8	12,6	12,2	11,1	11,9	10,8	10,5	9,4
■ Metaalproductie	7,6	7,0	7,0	6,7	5,0	6,6	6,6	6,7	6,4
■ Aardolieverwerking	9,1	8,9	9,2	8,5	6,1	5,6	5,9	5,4	5,6
■ Aardolie- en aardgaswinning	1,0	1,1	0,8	0,7	3,1	3,1	3,0	3,0	3,1
■ Afvalverwerking	2,2	2,2	2,4	2,9	3,0	3,1	2,9	2,9	2,9

*NO_x-emissiehandel is gestart op 01-06-2005. In de tabel zijn de geëxtrapoleerde gegevens over 2005 opgenomen.



Uit tabel 8 blijkt dat de NO_x-uitstoot van de bedrijfssector 'Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas en warm water' in negen jaar tijd van 40,0 kton naar 19,1 kton is gedaald. Dit is een daling van 52%. De bedrijfssector 'Aardolieverwerking' heeft de NO_x-uitstoot met 38,5% teruggebracht. Stootte deze sector in 2005 nog 9,1 kton NO_x uit, in 2013 was de uitstoot gedaald tot 5,6 kton. Uit de tabel wordt tevens duidelijk dat de NO_x-uitstoot van de sector 'Aardolie- en aardgaswinning' in de afgelopen negen jaar is verdriedubbeld. Deze groei is grotendeels te verklaren door het feit dat er in 2009 meer bedrijven uit deze sector onder het systeem van NO_x-emissiehandel zijn komen te vallen.



Meer informatie

Helpdesk NEa

Voor al uw vragen over de NEa, de registers en uitvoering van EU ETS en Hernieuwbare energie en brandstoffen, kunt u terecht bij de Helpdesk NEa.

E-mail: info@emissieautoriteit.nl

Telefoon: 070 456 80 50

(op werkdagen tussen 9.00-12.00 en 15.00-17.00 uur)

Contact

Telefoon: 070 456 80 50

Fax: 070 456 82 47

E-mail: info@emissieautoriteit.nl

Internet: www.emissieautoriteit.nl

Bezoekadres

Koningskade 4
2596 AA Den Haag

Postadres

Postbus 91503
2509 EC Den Haag



Colofon

Uitgave

De Nederlandse Emissieautoriteit

Productie, samenstelling en redactie

De Nederlandse Emissieautoriteit

Vormgeving

www.lawine.nl

Fotografie

Nikki Boon

Jerzy Frigge

Druk

ZuidamUithof Drukkerijen

© De Nederlandse Emissieautoriteit Den Haag, juni 2014

www.emissieautoriteit.nl



NEa

De Nederlandse Emissieautoriteit

Koningskade 4

2596 AA Den Haag